

ÖZET

İnovasyon ve sürdürülebilirlik hem işletmelerin jargonunda hem de akademik dünyada son yılların ilgi çekici konularından olmaya devam ediyorlar. Her iki kavram da Türkiye’de ilk etapta çokuluslu şirketlerin öncü rolü ve Global oyuncu olmayı başaran büyük ölçekli Türk şirketlerinin ilgi alanında girmekle birlikte özellikle son birkaç yıldır global pazarda söz sahibi olmak isteyen, şirket büyüklüğünü global ölçeğe taşıyarak dünya pazarında da rekabetçi pozisyonunu güçlendirmek isteyen şirketlerin de kurumsal inovasyonu kendi organizasyon ve kültürlerine uygulama istekleri ortaya çıkmaktadır. Şirketlerin inovasyon sürecini yaygınlaştırmak, derinleştirmek ve sürekli kılabilmek amacı ile yenilikçi fikirleri canlandıran, yenilikçi faaliyetleri teşvik eden bir iklim hazırlamak üzere, beşerî sermayenin (çalışanların bilgi, beceri ve hünelerinin) yenilikçiliğin temel unsuru olarak görmektedirler.

Bu çalışma, Kurumsal inovasyon faaliyetlerine yönelik büyük işletmelerdeki temel dinamikleri ve sürdürülebilir inovasyonu etkileyen ana faktörleri analiz etmeyi amaçlamaktadır. Sürdürülebilirliğe yönelik toplumsal değişim ve beklentilerin oluşması ile globaldekine benzer bir eğilim ile Türkiye’deki şirketlerde de farkındalık ve ilginin arttığı görülmektedir. Böylece işletmeler, bugünün ve yakın toplum yararını gözeten ve önceleyen sürdürülebilirliğe yönelik çalışmalarını ana stratejik planlarının bir unsuru haline getirmektedirler.

Bu kapsamda, yapılacak faaliyetlerin doğru yönde ve çerçevede planlanabilmesi açısından sürdürülebilirliğin anlaşılması oldukça önemlidir. Dolayısıyla sürdürülebilir inovasyonun özelliklerinin, yapılacak faaliyetlerle birlikte şirketlerin ana stratejilerinde ve örgütsel yapılarında nasıl yerleştirdiklerini ve nasıl kullanılabildiğinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu çalışmada kurumsal sürdürülebilir inovasyon çalışmaları kapsamında işletmelerde ana faktörler ve sürdürülebilir inovasyonu etkileyen motivasyonlar niteliksel araştırma yöntemiyle incelenmiştir. İşletmelerde sürdürülebilir inovasyonu etkileyen faktörlerin paralel hareket ederek birbirlerini destekledikleri görülmüştür. Şirketlerin kurum kültürünün diğer faktörleri başat etkileyen bir rolü olduğu ve sürdürülebilir inovasyon için dijitalleşme arzu ve çabalarının artmasına bilgi yönetiminin henüz tam olarak geliştirilemediği buradaki tespitlerimizdir. Ayrıca büyük işletmelerin, kendi geleneksel iş uygulamalarını, sürdürülebilir inovasyona dönüştürerek kurumsallaştırmak için sürdürülebilir inovasyon konusunda öncü adımlar atarak ilk uygulayıcılar olmaya istekli oldukları ve sürdürülebilir inovasyonları operasyonel iş süreçlerinin ötesinde farklı değerlendirerek daha uzun vadeli bir bakış açısıyla zaman, emek ve yatırım gerektiren bir girişim olarak ele aldıklarını söyleyebiliriz. Zira işletmeler gelecekte toplumun beklentilerini karşılayabilmek ve rekabetçi pozisyonlarını güçlendirip tercih edilir olabilmek için kurumsal ve sürdürülebilir inovasyonu ana stratejilerinin parçası haline getirmeyi zorunlu görmektedirler.

Anahtar Kelimeler: İşletme, inovasyon, kurumsallaşma.

ABSTRACT

Innovation and sustainability continue to be interesting topics in recent years, both in the jargon of businesses and in the academic world. Both concepts are in the field of interest of large-scale Turkish companies that have managed to become a global player and the leading role of multinational companies in the first place in Turkey. In addition, their desire to apply corporate innovation to their own organization and culture emerges. They see human capital (employees' knowledge, skills and talents) as the basic element of innovation in order to create a climate that stimulates innovative ideas and encourages innovative activities in order to expand, deepen and perpetuate the innovation process of companies.

This study aims to analyze the main dynamics of corporate innovation activities in large enterprises and the main factors affecting sustainable innovation. With the formation of social change and expectations towards sustainability, it is seen that awareness and interest have increased in companies in Turkey with a similar trend to the global one. Thus, businesses make their sustainability efforts, which consider and prioritize the benefit of today and the immediate society, an element of their main strategic plans.

In this context, it is very important to understand sustainability in order to plan the activities to be carried out in the right direction and within the framework. Therefore, it is necessary to determine how the characteristics of sustainable innovation are placed in the main strategies and organizational structures of companies together with the activities to be carried out and how they can be used. In this study, within the scope of corporate sustainable innovation studies, the main factors in enterprises and the motivations affecting sustainable innovation were examined by qualitative-exploratory research method. It has been observed that the factors affecting sustainable innovation in businesses act in parallel and support each other. It is one of our findings here that the corporate culture of the companies has a dominant role influencing other factors and that information management has not yet been fully developed due to the increase in digitalization desire and efforts for sustainable innovation. In addition, large enterprises are willing to be the first adopters by taking pioneering steps in sustainable innovation in order to institutionalize their traditional business practices by transforming them into sustainable innovation, and by evaluating sustainable innovations differently beyond operational business processes, it is considered as an initiative that requires time, effort and investment with a longer-term perspective. Because, businesses consider it necessary to make corporate and sustainable innovation a part of their main strategy in order to meet the expectations of the society in the future and to strengthen their competitive positions and be preferred by their customers or consumers.

Keywords: Business, innovation, institutionalization.